



ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ



«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2163

Τῶν ἁγίων 40 Μαρτύρων
Σάββατο 9 Μαρτίου 2019

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Νὰ ζήσουμε ἐνωμένοι

«Δριμύς ὁ χειμῶν, ἀλλὰ γλυκὺς ὁ παράδεισος» (Μ. Βασ. Εἰς τοὺς ἁγ. τεσσαρ. μάρτ. 6· Migne 31,517α)

Σήμερα 9 Μαρτίου ἐορτάζουν, ἀγαπητοί μου, Σοὶ ἅγιοι Τεσσαράκοντα Μάρτυρες. Μιὰ παροιμία λέει ὅτι «δὲν λείπει ὁ Μάρτης ἀπ' τὴν Σαρακοστή». Καὶ ἡ ἐορτὴ λοιπὸν τῶν 40 Μαρτύρων πολλές φορές ἔρχεται μέσα στὴν περίοδο τῆς νηστείας, ἢ ὁποῖα προχωρεῖ βαθμηδόν.

Μὲ τί σοφία ἐνεργεῖ ἡ Ἐκκλησία μας! Ὅπως ἡ μάνα ἀπογαλακτίζει τὸ παιδί ὄχι ἀμέσως ἀλλὰ σιγά - σιγά, γιὰ νὰ συνηθίση σὲ στερεώτερη τροφή, ἔτσι καὶ ἡ Ἐκκλησία, ποὺ μᾶς ἀγαπάει σὰν παιδιά της· κόβει πρῶτα τὸ κρέας, μετὰ τὸ γάλα, καὶ τέλος τὸ λάδι πλὴν Σαββάτου καὶ Κυριακῆς.

Ὅφειλουμε ὑπακοὴ στὴν ἐντολὴ τῆς Ἐκκλησίας. **Οἱ πολλοὶ δὲν ὑπακούουν** ὅμως. Μάλιστα τὶς ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες, ἀντὶ ἀσκήσεως καὶ νηστείας, ὁ κόσμος κάνει τὰ ἀντίθετα· καρναβάλια, μεταμφιέσεις, χοροί, φαγοπότι, μέθη... Εἶνε αὐτὰ χριστιανικὲς ἀπόκριες; Ὁχι! Ἐναντίον λοιπὸν αὐτῆς τῆς ἠθικῆς ἀποχαλινώσεως διαμαρτύρεται ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία, διαμαρτύρεται δὲ καὶ ἡ σημερινὴ ἐορτὴ.

Οἱ 40 Μάρτυρες, ὄχι ἓνας καὶ δύο ἀλλὰ σαράντα, διαμαρτύρονται γιὰ τὶς εἰδωλολατρικὲς συνήθειες καὶ τὰ ἔθιμά μας. Ἄς ρίξουμε **μιὰ ματιὰ στὸν βίό τους**, νὰ δοῦμε ποιοὶ ἦταν, ποῦ, πῶς καὶ πότε ἔζησαν, γιὰ νὰ συγκριθοῦμε μαζί τους, νὰ δοῦμε **πόσο ὑπολειπόμεθα!**

Ποῦ ἔζησαν οἱ 40 Μάρτυρες; Στὸν Πόντον ἀλησμόνητο· ἐκεῖ ποὺ κήρυξαν οἱ ἀπόστολοι κ' ἔγινε φωλιὰ τῶν ἀγγέλων, ποὺ γεννήθηκαν μεγάλοι πατέρες καὶ διδάσκαλοι, ποὺ ἔζησε ἀσκητικὰ ὁ Μέγας Βασίλειος, ποὺ γέμιζε ἀπὸ ἐκκλησιᾶς καὶ μοναστήρια, λείψανα καὶ τάφους μαρτύρων. Ἐκεῖ ἦταν μία πόλις, ἡ Σεβάστεια, καὶ κοντὰ της μία ωραία λίμνη. Ἐκεῖ ἔζησαν καὶ ἠθλήσαν οἱ 40 Μάρτυρες.

Τὸ ἐπάγγελμά τους; Δὲν ἦταν κληρικοὶ ἢ μοναχοί, ἔζησαν μέσα στὴν κοινωνία. Ἦταν **στρατιῶτες** τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Ἀλλὰ τὸ

ἐπάγγελμα δὲν σὲ ἐμποδίζει νὰ γίνης ἅγιος. Ἡ ἀγιότης εἶνε οὐράνιο ἄνθος, ποὺ φυτρώνει σὲ ὅλες τὶς τάξεις. Οἱ στρατιῶτες αὐτοὶ ἦταν **Χριστιανοὶ** μέσα σ' ἓνα κόσμον εἰδωλολατρικό.

Οἱ σαράντα αὐτοὶ κατάγονταν ἀπὸ διάφορα μέρη, ἀλλὰ **εἶχαν θαυμαστὴ σύμπνοια**· ὅ,τι σκεπτόταν ὁ ἓνας σκεπτόταν κι ὁ ἄλλος, ὅ,τι αἰσθανόταν ὁ ἓνας αἰσθανόταν κι ὁ ἄλλος, κι ὅ,τι ἠθέλε ὁ ἓνας ἠθέλε κι ὁ ἄλλος. Ταυτότης σκέψεως, αἰσθήματος, βουλήσεως καὶ ἐνεργείας· τοὺς διέκρινε **ἐνότης ψυχικὴ**. Μιὰ ψυχὴ σὲ σαράντα κορμιά, λέει ὁ Μέγας Βασίλειος (βλ. Ἐ.Π. Migne 31,508α).

Μέσα στὸ εἰδωλολατρικὸ στράτευμα, οἱ 40 αὐτοὶ **διακρίνονταν** γιὰ τὴν σεμνότητα, τὴν τιμιότητα, τὴν παρρησία καὶ τὴν ἀνδρεία τους. Στὶς μάχες **ἀνδραγαθοῦσαν** κ' οἱ ἀξιοματικοὶ τοὺς ἀγαποῦσαν. Ἔτσι πρέπει νὰ ἔναι ὁ Χριστιανός· νὰ λάμπη, νὰ διακρίνεται, σὰν μαθητῆς, σπουδαστῆς, φοιτητῆς, ἐπιστήμονας, δημόσιος ἄνδρας. Ὁ Χριστιανὸς εἶνε «φῶς» (Ματθ. 5,14), καὶ οἱ 40 Μάρτυρες ἦταν φῶς μέσα στὸ Ῥωμαϊκὸ στράτευμα.

Πότε ἔζησαν; Σὲ χρόνια πολὺ ἄσχημα, ποὺ ἡ εἰδωλολατρία ἔδινε τὴν τελευταία μάχη ἐναντίον τοῦ Χριστιανισμοῦ. Στὸ θρόνον ἦταν ὁ εἰδωλόλατρης Λικίνιος (308-323 μ.Χ.). Αὐτὸς ὑπέγραψε διαταγὴ, νὰ προσφέρουν ὅλοι θυσία στὰ εἰδωλα. Οἱ Χριστιανοὶ δυσκολεύτηκαν τότε. Ἄλλοι ἄφησαν τὰ σπίτια τους, ἔφυγαν στὰ βουνὰ καὶ κρύφτηκαν σὲ σπηλιὰς ἀπὸ φόβο μήπως δὲν ἀντέξουν στὸ μαρτύριο. Ἄλλοι ἀμφιταλαντεύονταν μεταξὺ δειλίας καὶ πίστεως. Μερικοὶ ὑπέκυψαν καὶ θυσίασαν. Μεταξὺ ἐκείνων ποὺ ἔμειναν ἀτρόμητοι ἦταν οἱ ἅγιοι 40 Μάρτυρες.

Ὁ ἡγεμόνας Ἀγρικόλαος τοὺς ἀνέκρινε· —Τί εἶσαι, τί πιστεύεις; Αὐτοὶ ὁ ἓνας μετὰ τὸν ἄλλο, καὶ οἱ 40, ἀπήντησαν· —«**Εἶμαι Χριστιανός**». Σήμερα αὐτὸ δὲν στοιχίζει· τότε τὸ «Εἶμαι Χριστιανός» σήμαινε ἐξορία, δήμευσι περιουσίας, μαρτύρια, θάνατο. «ᾧ μακάριες γλῶσσοις», λέει ὁ Μέγας Βασίλειος στὸ ἐγκώμιό του, «ποὺ εἶ-

πατε αυτό το λόγο! τὸν δέχτηκε ὁ ἀέρας καὶ ἀγιάστηκε, τὸν ἄκουσαν οἱ ἄγγελοι καὶ χειροκρότησαν, τὸν ἄκουσε κι ὁ διάβολος καὶ τραυματίστηκε μαζί μὲ τοὺς δαίμονες, καὶ ὁ Κύριος τὸν κατέγραψε στοὺς οὐρανοὺς» (Ε.Π. Migne 31,512a). «Ὅπως αὐτὸς ποὺ βλαστημάει μολύνει τὸν ἀέρα, ἔτσι αὐτὸς ποὺ ὁμολογεῖ τὸ Θεὸ ἀγιάζει τὸν ἀέρα.

Ὁ τύραννος στὴν ἀρχὴ προσπάθησε νὰ τοὺς ἐλκύσει μὲ **κολακεῖες**, νὰ τοὺς κερδίσει μὲ **ὑποσχέσεις** χρημάτων καὶ ἀξιομάτων. Ἐκεῖνοι ἀπήντησαν· Μὴν κοπιάζεις· καὶ στρατηγούς νὰ μᾶς κάνης καὶ ἀξιώματα καὶ πλοῦτο κι ὅ,τι ἄλλο ὑλικὸ νὰ μᾶς δώσης, ἐμεῖς τὸ Χριστὸ δὲν τὸν ἀρνούμεθα· πεθαίνουμε Χριστιανοί! Ὅταν εἶδε ὅτι μὲ τίποτα δὲν δελεάζονται, τότε γύρισε σὲ **ἀπειλές**· μὰ πάλι χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Τέλος τοὺς ἐπέβαλε ἕνα **μαρτύριο** τρομερό. Ἦταν χειμῶνας βαρὺς, τὸ νερὸ κρυστάλλωνε· στὴ Σεβάστεια ἡ λίμνη εἶχε παγώσει καὶ περπατοῦσαν ἐπάνω της. Τὴ νύχτα ὁ τύραννος πῆρε τοὺς ἀγίους ἀθλητὰς καὶ τοὺς ἔρριξε **γυμνοὺς πάνω στὴν παγωμένη λίμνη!** Μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὸ μαρτύριό τους; Ζήσαμε κ' ἐμεῖς κάποτε χειμῶνες βαρεῖς, ἀλλὰ ὅλοι, κι ὁ πιὸ φτωχός, εἴχαμε λίγη φωτιά. Γιὰ σκεφτῆτε τὰ 40 αὐτὰ παλληκάρια νὰ 'νε γυμνὰ πάνω στὸν πάγο...

Μόνο κάποιος ἀπὸ 'κείνους ποὺ τὸ '40, τέτοια ἐποχὴ, ἦταν στρατιῶτες στὴν Ἀλβανία - Τρεμπεσίνα - Τεπελένι, κ' ἔπαθαν **κρουοπαγήματα**, αὐτὸς μπορεῖ νὰ καταλάβῃ. Ἦμουν τότε στὸ Μεσολόγγι ἱεροκήρυκας καὶ τοὺς κατέβαζαν ἐκεῖ μὲ λεωφορεῖα. Δὲν εἶνε ὑπερβολὴ νὰ σᾶς πῶ, ὅτι στὸ νεκροταφεῖο τοῦ Μεσολογγίου θάψαμε 40 πόδια, ποὺ τὰ ἔκοψαν οἱ γιατροὶ μὲ τὸ πριόνι! Μάλιστα. Ἡ νέα γενεὰ δὲν ξέρει ἀπ' αὐτά. Παιδιά, βλέπετε γέρους μὲ ἄσπρα μαλλιά; μὴ ξεχνᾶτε ὅτι, ἂν ὑπάρχη πατρίδα ἐλεύθερη, τὸ ὀφείλουμε σ' ἐκείνους τοὺς ἥρωες, ποὺ ἔδωσαν τότε τὰ μέλη τους καὶ τὴ ζωὴ τους γιὰ μᾶς· τέτοιων ἡρώων ἀπόγονοι νὰ εἴστε κ' ἐσεῖς.

Ἐκεῖ λοιπόν, στὴν παγωμένη λίμνη, οἱ 40 Μάρτυρες ἔψαλλαν ὅλη τὴ νύχτα καὶ ἐνίσχυναν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο λέγοντας· «**Δριμύς** (=σκληρός) **ὁ χειμῶν, ἀλλὰ γλυκὺς ὁ παράδεισος**» (Migne 31,517a). Καὶ γιὰ νὰ γίνῃ τὸ μαρτύριό τους πιὸ σκληρό, τοὺς ἄναψαν φωτιά σὲ λουτρὸ στὴν ὄχθη τῆς λίμνης, νὰ τοὺς δελεάσουν. **Ὁδυνηρὸ τὸ μαρτύριο ἀπὸ ψῦξι.** Τὸ σῶμα παγώνει, μελανιάζει· τὰ σαγόνια τρέμουν, τὰ δόντια χτυποῦν, τὸ αἷμα πῆζει στὴν καρδιά· ὁ θάνατος εἶνε φρικτός.

Τὰ μεσάνυχτα ἕνας εἰδωλολάτρης ποὺ τοὺς φρουροῦσε –δὲν εἶνε ψέμα– εἶδε παράδοξο θέαμα· ἄγγελοι κατέβαιναν κρατώντας δῶρα, στεφάνια δόξης, πάνω στὴν παγωμένη λίμνη

καὶ στεφάνωναν τοὺς ἀθλητὰς. Ἐναν ὅμως τὸν ἄφησαν ἀβράβευτο. Γιατί; τί συνέβη; Αὐτὸς τὴν τελευταία στιγμή **δείλιασε**, ἔφυγε ἀπ' τὴ λίμνη, πῆγε πρὸς τὴ φωτιά, ἀλλὰ ἡ ἀπότομη ἀλλαγὴ θερμοκρασίας τὸν νέκρωσε· πέθανε ἀμέσως. **Ὁ εἰδωλολάτρης**, ὅταν εἶδε τὸ οὐράνιο αὐτὸ θέαμα, τρέχει καὶ λέει, Εἶμαι Χριστιανός! καὶ **πῆρε αὐτὸς τὴ θέσι τοῦ λιποτάκτου.**

Τὸ πρῶνι μισοπεθαμένους τοὺς ἔβαλαν σὲ κάρρα νὰ τοὺς ρίξουν στὴ φωτιά. Ἐναν, ποὺ ἄντεχε ἀκόμη, σκέφτηκαν νὰ τὸν κρατήσουν, μήπως τὸν μεταπείσουν. Ἀλλὰ τότε ἦρθε **ἡ μάνα** του, τὸν σήκωσε καὶ τὸν ἔβαλε μόνη της πάνω στὸ κάρρο, γιὰ νὰ μὴ χωριστῇ ἀπὸ τοὺς συναθλητὰς του. Ὡ πῶς θαυμάζω τὴ γυναῖκα αὐτή! Τέτοιες ἦταν τότε οἱ Χριστιανὲς μανάδες. Αὐτὸ ἦταν τὸ τέλος τῶν 40 Μαρτύρων.

* * *

Ἀπὸ ὅλα ὅσα ἀκούσαμε στὸν βίο τους, ἄς μᾶς διδάξῃ, ἀγαπητοί μου, **ἡ ψυχικὴ ἐνότης**, ἡ ὁμοψυχία τους. **Ποῦ ὑπάρχει σήμερα;**

✓ Ὑπάρχει **στὰ σπίτια;** Ἄντρας καὶ γυναῖκα, ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ στεφανώθηκαν «*εἰς σάρκα μίαν*» (μυστ. Γάμ.), δὲν εἶνε πλέον δύο, εἶνε ἕνα. Δεῖτε μου ἕνα ἀντρόγυνο μὲ ὁμόνοια. Σπάνιο πρᾶγμα. Χθὲς διέθεσα ὥρες νὰ συμβιβάσω ἕνα ζευγάρι· δύσκολο, δυσκολώτατο. Παρ' ὅλη τὴν προσπάθεια καὶ τὰ ἐπιχειρήματα, στάθηκε ἀδύνατο. ✓ Ὑπάρχει ἐνότης **στὸ ἔθνος;** Σπανίως βρεθήκαμε ἐνωμένοι, ὅπως τὸ '40. Τώρα ἔχουμε ἐνότητα; Ψέμα θὰ εἶνε ἂν ποῦμε ὅτι ἔχουμε ἐνότητα. Ἄς εὐχηθοῦμε στὸ Θεὸ νὰ μᾶς δώσῃ. ✓ Ὑπάρχει ἐνότης **στὸν κλῆρο;** Δεῖτε μου μιὰ ἐνορία ποὺ οἱ ἱερεῖς συνεργάζονται ὁμόψυχοι. ✓ Ἐμεῖς οἱ ἐπίσκοποι εἶμαστε ὁμόψυχοι **στὴν Ἱεραρχία;** Ἄν εἴχαμε τὴν ἐνότητα τῶν 40 Μαρτύρων, πόσα θὰ μπορούσαν νὰ γίνουν! Προσευχθηῆτε, νὰ εἶνε ἐνωμένη ἡ Ἱεραρχία μας.

Οἱ 40 Μάρτυρες μᾶς φωνάζουν· Ἐλληνες ἐνωθῆτε, Χριστιανοὶ ἐνωθῆτε, κληρικοὶ καὶ μοναχοὶ **ἐνωθῆτε, ἂν θέλετε νὰ σωθῆτε.**

Εἶμαι ἁμαρτωλός, ἀλλὰ προβλέπω ὅτι θὰ ἔρθουν χρόνια ποὺ **θὰ εἰσέλθουμε σὲ περίοδο μαρτυρίου**· θὰ μαρτυρήσουμε, ἀδελφοί μου, θὰ κληθοῦμε νὰ μιμηθοῦμε τοὺς 40 Μάρτυρες!

Τὸ πιστεύω, θὰ ἔρθῃ ὥρα ποὺ **θὰ πᾶμε πά-λι** στὴ Μικρὰ Ἀσία, στὸν Πόντο, στὰ ἅγια μέρη, καὶ θὰ δοξάσουμε Πατέρα Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα. Δὲν ἔσβησε ἡ φυλὴ μας. Θὰ ζήσῃ, θὰ νικήσῃ, θὰ θριαμβεύσῃ, ὑπὸ ἕνα ὄρον· **νὰ ζήσουμε κ' ἐμεῖς ἐνωμένοι**, ὅπως οἱ 40 Μάρτυρες· καὶ τότε τιμὴ καὶ δόξα θὰ ἀνήκῃ στὸ μικρὸ εὐλογημένο τοῦτο ἔθνος· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**